

Att rusta för fred genom militär upprustning är en orimlighet

Freden är, precis som Alexandra Anstrell (M) skriver i sin insändare i NP den 18 november, någonting att försvara. Men att hävda att ökad militarisering ska leda till avspänning och fred är lika bakvänt som att hävda att en hund blir vänligt instämnd när en annan hund morrar åt den och visar tänderna.

Det är både intressant och tragiskt och samtidigt tyvärr betecknade för det rådande läget i samhället – och i svensk politik – att uttryck för behovet av de-eskalerande avspänning och diplomati återigen utmålas för att vara ansvarslost, naivt och att gå i Putins ledband.

Precis detta sätt att bemöta perspektiv och repliker vilka avviker ifrån den egna inställningen, är ett allvarligt fenomen i vår samtid och – vilket tidigare vi påpekat – just det som professor Hagström vid Försvarshögskolan refererar till när han pekar på allvarliga problem med bristen på demokratiska samtal i dagens Sverige. Anstrell använder precis den strategin som försvårar öppna, demokratiska samtal.

Att blunda för och utesluta riskanalyser av de möjliga konsekvenserna av ett militärt upprustande i påstått oskyldigt självförsvarssyfte är – om något – naivt. Vi pekade på det så kallade säkerhetsdilemmat i vår tidigare debattartikel den 6 november.

I den förespråkade vi inte uttryckligen nedrustning, vilket Anstrell påstår, utan avstående från upprustning, vilket är en helt annan sak. För att åstadkomma "en fredligare värld" måste man jobba för att den ska bli det. Men att bruka våld eller hot om våld är ingen hållbar väg till hållbar fred – detta visar historien med övertydlighet.

En varaktig fred har aldrig uppnåtts genom krig. Krig för – förutom den enorma förödelsen – med sig trauman för flera generationer framåt, liksom hämndbegär hos den som eventuellt besegras.

Sveriges försvarsmakt har därtill en mycket stor miljöpåverkan. Marina fartyg liksom pansarvagnar släpper ut mängder med kväve- och svaveloxider och partiklar med mera samt koldioxid, som bidrar till försurning i hav och påverkar människors och djurs hälsa under långa tider. Flygvapnet, särskilt Jas 39 Gripen, hör till de mest bränsleintensiva inom försvarsmakten och släpper ut enorma mängder koldioxid och andra växthusgaser, enligt FOI.

De allt vanligare omfattande militärövningarna med stora mängder ammunition, bomber och granater medför enligt SLU bestående skador på skog och mark. Tungmetaller som bly, zink och koppar får även stor påverkan när de sprids i vatten och markens näringscykler.

Vi vet idag utsläpp som dessa påverkar klimatet mycket kraftigt och därför måste vi minska utsläppens omfattning radikalt. Det räcker inte att sortera plastpåsar när klimatet skenar iväg mot en punkt där det oåterkalleligen kommer att drabba hela planeten, med våldsamma oberäkneliga förändringar som vi ännu bara sett början av.

I takt med att överlevnadsförutsättningarna för människor omintetgörs i fler och fler områden och allt fler platser blir obeboeliga så uppstår konflikter och flyktingströmmar. I Sverige är vi heller inte längre självförsörjande på mat, utan beroende av försörjning från andra håll, precis som med elen där priset styrs av elbehovet i övriga Europa.

Att då ägna drygt 173 miljarder åt upprustning, vapen och väpnade krigsförberedelser är verkligen oansvarigt. Har vi ännu inte lärt oss något av historien? Är vi inte vuxna nog att kunna prata med varandra? När ska vi börja lösa konflikter utan våld, och på sikt förhindra att konflikter uppstår? Det går genom att lära oss samarbeta, för hela mänskligheten och för en bättre värld.

Att försvara fred med vapenmakt är i realiteten – med tanke på alla allvarliga och mångfacetterade följdverkningar – inte rimligt, då ensidiga militära satsningar leder till ömsesidig kapprustning. De medel som nu aviserats och öronmärkts för en avsevärd upprustning av det svenska militära försvaret måste omfördelas och framför allt användas till samhällets grundläggande funktioner, för klimatet och för att motarbeta de faktorer som gör att krig över huvud taget uppstår!

Andreas Falk, Folk mot DCA, Haninge

Inga Palmér, Nej till Nato, Nynäshamn